

SUNDHEDSMINISTERIET

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Lovsekretariat

Dato: 16-02-2021
Enhed: FOPS
Sagsbeh.: SUMMSB
Sagsnr.: 2102859
Dok. nr.: 1594539

Medlem af Folketinget Brigitte Klintkov Jerkel (KF) har den 8. februar 2021 stillet følgende spørgsmål nr. S 880 til sundhedsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål S 880:

”Er det ministerens intention i forlængelse af svaret på SUU alm. del spørgsmål 297 at gennemgå brugen af beroligende medicin på psykiatriske afdelinger med det formål at sikre, at brugen af beroligende medicin ikke blot er en substitut for brugen af bæltefiksering, og hvad vil ministeren foretage her og nu for at nedbringe brugen af beroligende medicin i de psykiatriske tilbud?”

Svar:

Jeg har forstået spørgsmålet således, at der med ”beroligende medicin” menes ”akut beroligende medicin givet med tvang”. Dette som følge af henvisningen til SUU alm. del – spm. 297, som omhandlede stigningen heraf i Region Sjælland.

Regeringen har fra dag ét prioriteret psykiatrien højt, herunder at få forbedret kvaliteten i behandlingen og nedbringe anvendelse af tvang. Det er derfor vigtigt for mig at understrege, at vi generelt skal være bedre til at behandle mennesker med psykiske lidelser uden anvendelse af tvang.

Det har der været kontinuerligt fokus på både fagligt og politisk de seneste år, bl.a. med de politiske målsætninger om at nedbringe tvangsanvendelsen i psykiatrien for perioden 2014-2020. Derudover offentliggjorde Sundhedsstyrelsen den 11. januar 2021 rapporten ”Anbefalinger om nedbringelse af tvang for mennesker med psykiske lidelser i psykiatrien”, som samler op på den eksisterende viden, erfaring og praksis med at nedbringe anvendelsen af tvang i psykiatrien. Rapporten har til formål at understøtte regioner og kommuner i at nedbringe brugen af tvang for mennesker med psykiske lidelser. Repræsentanter fra bl.a. regionerne, lægefaglige selskaber og patientforeninger har bidraget til arbejdet med rapporten. Flere regioner har tilkendegivet, at rapporten vil blive anvendt i praksis, og den vil forventeligt bidrage til et fagligt løft i indsatsen for at nedbringe tvang.

Selvom det generelt går den rigtige vej med at nedbringe bæltefikseringer, er alle andre former for tvang, herunder anvendelsen af akut beroligende medicin med tvang, samt den samlede tvangsanvendelse steget ved sammenligning af udgangspunktet for måling af de forskellige tvangsformer.

En sådan stigning i andre tvangsformer kan være et udtryk for, at nogle tvangsformer i et vist omfang erstattes af andre, måske i et forsøg på at afstå fra at anvende mere indgribende tvangsforanstaltninger, som fx bæltefikseringer. Det er naturligvis ikke hensigten, at en tvangsform blot skal erstattes af en anden tvangsform i behandlingen på de psykiatriske afdelinger, og det er der naturligvis faglig opmærksomhed på –

også fra Sundhedsstyrelsens side. Tvang skal til enhver tid udøves så skånsomt som muligt og med størst mulig hensyntagen til patienten, således at der ikke forvoldes unødigt krænkelser eller ulempe, og må ikke anvendes i videre omfang end, hvad der er nødvendigt for at opnå det tilsigtede formål.

Stigningen i den samlede tvangsanvendelse, som fremgik af Sundhedsstyrelsens seneste monitoreringsrapport, viser behovet for et vedvarende fokus på anvendelsen af tvang i psykiatrien. Det er derfor aftalt med Danske Regioner, at den hidtidige monitorering af tvang i psykiatrien, trods udløb af de politiske målsætninger herfor, fortsætter stort set uforandret frem mod, at vi har nye politiske målsætninger på plads og tilhørende monitorering.

Udviklingen i anvendelsen af beroligende medicin med tvang er blandt de tvangsformer, der indgår i de halvårslige monitoreringsrapporter, og som der dermed løbende bliver fulgt op på i bl.a. Task Force for Psykiatriområdet. Tilsvarende er der løbende fokus på lokalt at facilitere erfaringer og læring med at forebygge og nedbringe tvang på de psykiatriske afdelinger.

Den regionale psykiatri har allerede fået et markant og permanent løft. De 600 mio. kr. årligt, som regeringen og partierne bag finanslovsaftalen for 2020 har afsat til psykiatrien, skal bruges på bl.a. en styrkelse af kapaciteten og forbedring af normeringerne i psykiatrien. Midlerne sikrer flere hænder og flere og bedre pladser i psykiatrien, som kan bidrage til bedre terapeutiske tiltag og aktiviteter, som kan medvirke til at nedbringe brugen af tvang – herunder anvendelse af akut beroligende medicin – og styrke behandlingskvaliteten.

Men det er ikke alle udfordringer, der kan løftes i ét træk, og der er behov for, at der tænkes hele vejen rundt. Med en kommende 10-års plan for psykiatrien tages fat på de mere grundlæggende problemer, og der sættes den langsigtede retning for udviklingen af psykiatrien. I det igangværende arbejde med 10-års planen vil indgå arbejdet med de kommende anbefalinger for tvang i psykiatrien, og det vil i den forbindelse være oplagt at adressere udfordringen med, at nogle tvangsformer i nogen grad erstattes af andre, eftersom hensigten er en samlet reduktion i tvangsanvendelsen.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Mie Saabye